

Förändringslogik för hållbarhetsaspekter

Hej!

På sidorna 3-8 fyller du i ditt projekts förändringslogik.
Den ifyllda pdf:en kan sedan sparas och bifogas med ansökan.

På sidorna 9-15 i denna pdf hittar du exempel.

Om du behöver guidning för att fylla i stegen i denna modell
så kan du titta på filmen som beskriver förändringslogiken.
Den hittar du på nedanstående organisationers webbplatser.

Lycka till!

Använd gärna pilarna och
textlänkarna i dokumentet för
att ta dig mellan olika sidor.

De olika stegen –”flikarna” –
i modellen är också klickbara.

Nuläge

Motivera projektet genom fakta om målgrupperna och vilka utmaningar de står inför. Använd samma termer som i börsläget så att det tydligt framgår hur stort gapet är. Använd gärna förstudier, statistik, analyser och erfarenheter för att stärka bilden.

Insats

Här definieras vilka insatser och aktiviteter som ska göras, men också för vem man gör det. Aktiviteterna bör rikta sig till båda målgrupperna "främjare" och "företagare".

Börsläge

Här definieras vilka mål och effekter ni vill uppnå. Dels genom att målgrupperna och aktörerna påverkas och förutsättningarna för tillväxt förbättras. Men även genom att definiera vad projektet förväntas leda till i termer av faktisk tillväxt.

Förändringslogik

FÖRÄNDRINGSLOGIKEN

Förändringslogik är en enkel modell som ska underlätta att planera, styra, följa upp och utvärdera projekt som syftar till utveckling och förändring. Modellen innefattar att beskriva nuläget, dvs hur det ser ut när ni startar, börsläge, dvs vilken skillnad ni vill uppnå och vilka insatser ni planerar att genomföra för att nå dit. Modellen gör det också enklare att integrera hållbarhetsaspekter i planeringen.

Hållbarhetsaspekter

Med hållbarhetsaspekter menas jämställdhet, likabehandling och icke-diskriminering samt bättre miljö. Dessa är av stor betydelse för en hållbar tillväxt och ska fungera som hävstänger för ökad kraft och effektivitet i utvecklingsarbetet. Därför ska varje projekt aktivt integrera dessa i hela sitt projekt. Från planering och genomförande till uppföljning. Projektet ska analysera hur det kan dra nytta av samtliga hållbarhetsaspekter. Hur hållbar-

hetsaspekterna integreras ska anges i ansökan, läges- och slutrapporter, samt vara en central aspekt i följeforskning och utvärdering.

Samband mellan hållbarhetsaspekter och tillväxt

Jämställdhet handlar om relationer mellan kvinnor och män. Lika möjligheter och icke-diskriminering syftar till att ge olika kategorier av människor lika villkor i projektets arbete. Det finns tydliga, och i forskning utpekade, samband mellan ökad konkurrenskraft och att befolkningens kompetens, innovationsförmåga och entreprenörskap bättre tas tillvara. Ojämställdhet och diskriminering är hinder och bromsklossar för såväl effektivitet som tillväxt.

Bättre miljö handlar om hur projektet kan bidra till en mer hållbar användning av naturresurser, resurseeffektivitet hos målgruppen och påverkan på ekosystemtjänster. Det kan t ex handla om att projektets målgrupper arbetar med att spara energi, minska utsläpp, använda miljöanpassade transporter eller utnyttja ekosystemtjänster på nya och smartare sätt.

Hållbarhetsaspekterna i förändringslogik

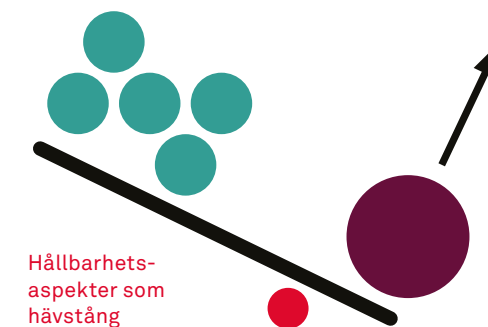
Beskriv hur ert projekt vill använda hållbarhetsaspekter som hävstång för tillväxt. Analysera hur väl hävstången utnyttjas idag och vilka kritiska faktorer som eventuellt lägger hinder i vägen. Ange vilka insatser ni ska göra för att hantera dessa faktorer och formulera mål som gör det möjligt att utvärdera om insatsen har lett till avsedda resultat. Det kan handla om att öka andelen nyföretagare som är kvinnor eller utrikes födda, eller att öka fossiloberoende arbetspendling.

De underrepresenterade grupperna utgör potentialen

Att analysera projektets målgrupper blir en viktig grund för val av insatser och mål. Målgrupperna ska analyseras utifrån förekomst av kvinnor, män, utrikes och inrikes födda, unga och gamla och deras representation. Det är de underrepresenterade grupperna som utgör potentialen. Det är deras behov och efterfrå-

gan som projektet ska möta för att kunna nå en bättre effekt av sitt arbete. Det innebär att särskilda insatser och resurser behövs för att nå dessa grupper.

Projektet ska vidare identifiera vilka kritiska faktorer som hindrar att konstaterade samband realiserar. Faktorerna kan avse skillnader i villkor mellan olika grupper, attityder, traditioner, okunskap etc. Sådan information ger projektet förutsättningar för att få bort dessa hinder. Därefter planerar projektet för vilka insatser som ska bidra till att sambanden används och att konstaterade hinder tas bort eller minskas.

NULÄGE		INSATS			BÖRLÄGE	
Fakta 	Kritiska faktorer 	Målgrupper Företagare 	Målgrupper Främjare 	Aktiviteter 	Resultat 	Effekter

Varför behövs projektet?

En beskrivning av nuläget syftar till att motivera varför projektet ska finansieras. Beskrivningen ska också ge stöd för att välja relevanta aktiviteter och kunna formulera realistiska resultat och effekter. Under fakta redogör ni för fakta om projektets målgrupper och vilka utmaningar de står inför. Redogör för om det finns underrepresenterade grupper och hur projektet kan möta deras behov och därmed öka effekten av projektets insatser.

Nuläget ska beskrivas i samma termer som bör läget så att det tydligt framgår hur stort gapet är som projektet ska bidra till att minska. Förstudier, statistik, analyser och erfarenheter kan ligga till grund för beskrivningen.

För arbete med kriteriet bättre miljö kan beskrivningen innehålla vilka naturresurser som ska användas i projektet och hur projektet kan bidra till en mer hållbar användning av dessa, minska klimatpåverkan, nyttja energi mer effektivt eller på annat sätt arbeta för en bättre miljö.

Ange:

- Ange nuläget hos de kvinnor och män av olika ålder och ursprung (inrikes och utrikes födda) i målgruppen företagare, dvs de som startar och driver företag, tar fram innovationer, använder naturresurser etc. (företagare)
- Ange nuläget hos de aktörer i gruppen främjare som har i uppdrag att främja företagande, innovationsförmåga, öka användningen av fossilfritt bränsle, minska energianvändning etc. (främjare)

Varför är det viktigt att projektet arbetar för förändringar hos resp målgrupp?

Finns det underrepresenterade grupper utifrån kön, ålder eller ursprung (inrikes och utrikesfödda) i målgruppen som benämns företagare? Hur kan projektet arbeta med dessa grupper och därmed nå fler med sina insatser, dvs utnyttja den potential som de utgör?

Hur projektet kan arbeta med att nå en bättre miljö?

SE EXEMPEL PÅ SIDAN 9 >>

Nuläge – Kritiska faktorer

Vad är avgörande för att projektet ska nå avsedda resultat?

Kritiska faktorer är sådant som är avgörande för att målgrupperna ska kunna och vilja förändras. Vad är det som hindrar eller främjar dem att hantera utmaningarna? Det kan vara något som saknas, något som behöver utvecklas, samverkan som behöver etableras, problem som behöver lösas etc. Avgörande faktorer kan ofta utläsas ur forskning och temastudier och sedan relateras till målgrupperna. Syftet här är att fördjupa projektets motiv och lägga en grund för de aktiviteter ni väljer.

Kritiska faktorer kan vara att företagsfrämjare har begränsad kunskap om innovationsbehov inom vissa näringsgrenar, begränsad kunskap om underrepresenterade företagargrupper eller har svårt att nå dem. En företagare kan vara obenägen att internationalisera sin verksamhet på grund av bristande kunskap om marknader. En verksamhet har inte kunskap om hur de kan göra sina transporter fossilbränslefria etc.

Ange:

Vilka faktorer är avgörande för att förändring ska ske hos projektets målgrupper:

- De kvinnor och män av olika ålder och ursprung (inrikes och utrikes födda) i målgruppen företagare, dvs de som startar och driver företag, tar fram innovationer, använder naturresurser etc. (företagare)
- Aktörer i gruppen främjare som har i uppdrag att främja företagande, innovationsförmåga, öka användningen av fossilfritt bränsle, minska energianvändning etc. (främjare)

SE EXEMPEL PÅ SIDAN 10 >>

Insats – Målgrupper

Ange:

Vilka projektet ska nå bland:

- Kvinnor och män av olika ålder och ursprung (inrikes och utrikes födda) i målgruppen företagare, dvs de som startar och driver företag, tar fram innovationer, använder naturresurser etc. (företagare)
- Aktörer i gruppen främjare som har i uppdrag att främja företagande, innovationsförmåga, öka användningen av fossilfritt bränsle, minska energianvändning etc. (främjare)

Beskriv hur många som finns i resp målgrupp, var de finns, i vilka branscher, marknader, sakområden eller andra kännetecken för målgruppen, vilka är relevanta för projektet. Ange och beskriv underrepresenterade grupper.

Two large, empty rectangular boxes with light gray borders, intended for defining target groups. The first box is positioned under the 'Företagare' (Entrepreneurs) category, and the second is under the 'Främjare' (Promoters) category.

Vilka målgrupper ska projektet nå och engagera?

Här definieras de målgrupper som projektet ska nå och engagera. I modellen är målgrupperna uppdelade i två vanligt förekommande kategorier i regionala tillväxtprojekt, företagare och främjare.

Målgruppen som benämns företagare utgörs av personer som driver företag eller tar fram innovationer. Den kan även utgöras av anställda i verksamheter som deltar i projektet eller invånare som berörs av verksamheterna. Det är i dessa målgrupper som underrepresenterade grupper kan finnas, dvs de potentialer för jämställdhet och lika-behandling som projektet kan utnyttja. Det är ofta denna målgrupp som använder naturresurser, är resenärer eller på annat sätt genom sitt handlande kan utgöra en potential för bättre klimat.

Målgruppen som benämns främjare är aktörer som har uppdrag att främja företagande, innovationsförmåga, verka och styra för fossiloberoende och bättre klimat etc. De kan vara offentliga eller privata organisationer.

Definiera målgrupperna så tydligt att ni kan beskriva deras nuläge konkret, formulera behov av insatser, sätta mätbara mål och anpassa aktiviteterna.

SE EXEMPEL PÅ SIDAN 11 & 12 >>

Insats – Aktiviteter

Vad ska projektet göra för att nå avsedda effekter och resultat?

Aktiviteter är de konkreta insatser som projektet genomför för att målgrupperna ska förändra sitt beteende, arbetssätt etc. De ska kopplas till de kritiska faktorerna hos respektive målgrupp. Aktiviteterna ska även ange insatser för att nå och arbeta med de underrepresenterade grupper som projektet har identifierats för att arbeta med jämställdhet och lika-behandling. Där ska också anges vilka insatser som ska genomföras för att arbeta med bättre miljö i de verksamheter som deltar i projektet.

Ange i ansökan:

Vilka konkreta aktiviteter projektet ska genomföra riktade till:

- Kvinnor och män av olika ålder och ursprung (inrikes och utrikes födda) i målgruppen företagare, dvs de som startar och driver företag, tar fram innovationer, använder naturresurser etc. (företagare)
- Aktörer i gruppen främjare som har i uppdrag att främja företagande, innovationsförmåga, öka användningen av fossilfritt bränsle, minska energianvändning etc. (främjare)

Beskriv hur aktiviteterna möter och hanterar de kritiska faktorerna hos respektive målgrupp.

SE EXEMPEL PÅ SIDAN 13 >>

Vilken förändring ska projektet uppnå för målgrupperna?

Resultatet är lika med förändringar hos de målgrupper som aktiviteterna ska leda till, dvs projektets mål. Formulera dem som mätbara mål. Resultatet ska innefatta konkreta mål för de beskrivna insatserna för de tre hållbarhetsaspekterna.

Förändringen kan avse:

- Nya arbetssätt, metoder, kompetenser
- Ökad tillgång till resurser och inflytande för målgrupperna
- Ökade aktiviteter
- Ökad samverkan
- Ändrade attityder och beteenden

Resultatet ska inkludera de tre hållbarhetsaspekterna, ex.vis att främjare aktivt har utnyttjat underrepresenterade grupper potential, att resenärer bryter ett fossilberoende etc

Ange:

Vilka förändringar projektet ska uppnå hos de olika målgrupperna i projektet:

- Kvinnor och män av olika ålder och ursprung (inrikes och utrikes födda) i målgruppen företagare, dvs de som startar och driver företag, tar fram innovationer, använder naturresurser etc. (företagare)
- Aktörer i gruppen främjare som har i uppdrag att främja företagande, innovationsförmåga, öka användningen av fossilfritt bränsle, minska energianvändning etc. (främjare)

Mätbara mål för förändringen i resp målgrupp, t ex:

- En ökad andel av företagande kvinnor har internationaliserat sin verksamhet ((företagare)
- En ökad andel av företagsrådgivare har givit riskkapital till underrepresenterade grupper (främjare)
- En ökad andel av anställda män i kommunen använder kollektivtrafik för sina tjänsteresor (anställda).

SE EXEMPEL PÅ SIDAN 14 >>

Vilken skillnad ska projektet bidra till i samhället?

Effekt är den skillnad som förändringen ska leda till i samhället. Den hållbara tillväxten i en region baseras på att olika faktorer förbättras. Vilka dessa är finns beskrivna i regionala strategier, planer och program. Projektet behöver anknyta till dessa faktorer. Dessa kan vara:

- Utbildningsnivå
- Sysselsättningsgrad
- Innovationsförmåga
- Regional attraktivitet
- Demokrati, socialt kapital
- Jämställdhet
- Integration och mångfald
- Nya marknader
- Riskkapital
- Företagande
- Hållbar användning av naturresurser
- Bättre klimat
- Infrastruktur (fysisk, digital)
- Hälsa, trygghet

Ange:

- Vilken skillnad, kopplat till en eller flera av faktorerna, ska projektet åstadkomma?
- Koppla till mål och mått för effekter som finns i regionala strategier, program och planer för din region t ex RUS, Tillväxtverkets operativa program o dy.

SE EXEMPEL PÅ SIDAN 15 >>

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Fakta

Vårdsektorn står inför stora utmaningar. Dessa kräver nya, innovativa och hållbara lösningar, t ex förändrade arbetsmetoder, tekniska lösningar och nya tjänster för individer. Den samlade kompetensen för att klara dessa utmaningar finns inom forskning och akademi, hos offentliga företagsfrämjare, samt hos personal och företagare inom vården. Dessa aktörer och deras perspektiv på nya lösningar möts sällan på ett sätt som ger upphov till utveckling och innovationer på ett hållbart sätt. Resultatet är att mycket lite av det innovationsstöd som ges i regionen går till vård- och hälsosektorn.

En ökad samverkan mellan dessa aktörer och bättre anpassade metoder för att föra idéer om lösningar till utvecklade tjänster och produkter, skulle medföra att vård- och hälsosektorn får en ökad del av innovationsstödet och därmed bättre möjligheter att möta sektorns utmaningar.

Det finns en rad utmaningar att bearbeta för att nå ökad samverkan bl a normer och metoder för att ge innovationsstöd, kontakt med målgruppen personal och vårdföretagare, varav en majoritet är kvinnor, samt god samverkan med forskning och akademi i ett tidigt skede i processen.

De produkter och tjänster som tas fram behöver vara energismarta, så att de kan möta krav på låg energianvändning. En potential i arbetet är därför att tidigt undersöka om användning av material och energiåtgång för produktionen kan bidra till bättre miljö.

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Fakta

Små och medelstora företag står inför stora utmaningar utifrån ökad globalisering, digitalisering och effektivisering, bl a utifrån krav på bättre miljö. Många av företagen är medveten om sina behov av utveckling, men saknar konkreta, företagsspecifika insatser för att förverkliga detta.

Företagsfrämjande aktörer ser behov av att utveckla sina metoder för företagsrådgivning och stöd till företag avseende internationalisering och export och strategiskt jämställdhets och mångfald. Kompetens kring nya branscher och företagsmodeller behöver också stärkas för att kunna ge stöd till företag.

I regionen drivs ca 25% av företagen av kvinnor och ca 15% av utrikes födda kvinnor och män. Deras andel av den samlade företagsrådgivningen och innovationsstödet i regionen är dock mindre än deras andelar av företagandet. Många av dem driver företag inom nya branscher och utifrån nya affärsmodeller. Dessa grupper utgör potentialer för tillväxt och företagsfrämjare behöver kunna möta deras behov av företagsutveckling i större omfattning och med bättre anpassade metoder.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränslefria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Fakta

Arbetet med att nå de internationella klimatmålen och att minska CO2 utsläpp behöver effektiviseras i regionen. Transportsektorn utgör en av de största utmaningarna. Offentliga institutioner kan göra stora insatser genom att i sina verksamheter öka sin användning av fossilbränslefria transporter. Regionens kommuner beräknas via sina transporter idag släppa ut ca xxx fossil CO2/GJ.

Minskning av utsläpp i kommunen kan ske genom att övergå till fossilfritt bränsle vad gäller varutransporter, interna fordon och anställdas resor i tjänsten. Det finns behov av att utvecklatydliga och hållbara strategier och av erfarenhetsutbyte och samverkan mellan organisationer. Kommunerna i regionen efterfrågar stöd för ett effektivt, hållbart arbete för att öka användning av fossilfria transporter.

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Kritiska faktorer

Företagsfrämjande aktörer som arbetar med innovationsutveckling har låg kunskap om vårdens behov av tjänster och produkter och även liten erfarenhet av möten med vårdgivare. De har därför svårt att nå ut till målgruppen med sina erbjudanden om stöd för finansiering och tjänstutveckling och företagande. Akademin i regionen har kunskap om tekniska lösningar men deltar inte i vårdens produkt- och tjänstutveckling.

De som arbetar eller driver företag inom vården har kunskap om behov av produkt- och tjänstutveckling, men ingen kontakt med akademien eller finansierare. En stor andel av de anställda inom vården är kvinnor och en allt mer ökande andel är utrikesfödda, både kvinnor och män. Dessa bägge grupper utgör en låg andel bland regionens företagare och även bland dem som får finansiellt stöd och rådgivning för företagande och innovationer. De utgör därmed potentialer för att hållbart projektresultat och ökad tillväxt i regionen.

De produkter och tjänster som behöver utvecklas behöver tillgänglighetsanpassas. En potential för hållbart resultat är tidigt identifiera och ta bort hinder i form av normer och eftersatta patientbehov i utvecklingsarbetet.

Ytterligare en potential i arbetet är att tidigt undersöka om användning av material och energiåtgång för nya produkter kan bidra till bättre miljö.

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Kritiska faktorer

Många små och medelstora företag behöver förbereda sig inför nya krav på digitalisering och internationalisering.

Energieffektivisering är ofta eftersatt hos små och medelstora företag, vilket medför kostnader. Insatser för minskad användning av energi utgör potentialer för tillväxt hos företag.

Företagsfrämjande aktörer har inte tillräckligt effektiva metoder för företagsrådgivning avseende internationalisering, vilka tar hänsyn till den snabba digitalisering som pågår i vårt samhälle. Likaså behöver aktörerna utveckla metoder för rådgivning kring strategiskt jämställdhets- och mångfaldsarbete i företag, med syfte att rekrytera och behålla anställda.

Företagsfrämjande aktörer når inte företagarkvinnor och utrikes födda företagare i den omfattning som motsvarar deras andel av företagandet. Många av dessa återfinns i nya växande branscher. En ökad tillväxt av företagare i dessa grupper är en potential för ökad tillväxt i regionen.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränslefria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Kritiska faktorer

Kommunerna har inte långsiktiga strategier eller handlingsplaner för öka sin andel av fossilfria transporter. Kunskap kring vilka möjligheter en kommun har att kunna styra varuleverantörer och upphandlade transporter mot fossilfria bränslen saknas till stor del. De fordon som kommunerna äger, drivs till 100% av bensin och diesel.

Det finns liten kunskap om i vilken utsträckning anställda i regionens kommuner använder kollektivtrafik eller cykel för tjänsteresor, eller vilka hinder och drivkrafter det finns för detta. Forskningen säger att kvinnor är mer benägna att använda kollektivtrafik och cykla än vad män är. Dessa skillnader mellan kvinnor och män kan påverka tjänsteresorna, därför bör kartläggning och genusanalyser av kvinnors och mäns användning göras för att klarlägga möjliga insatser utifrån kön för att öka användningen. Det kan finnas en potential hos gruppen män för ökad användning av kollektivtrafik och cykel. Det finns också skillnader i tillgång till fordon för tjänsteärenden i olika kommunala förvaltningar.

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Målgrupper

Företagare

Kvinnor och män, som har företag eller vill starta företag för att utveckla tjänster och produkter för vården.

Av de verksamma företagen inom vården i regionen, drivs de flesta av män. De anställda har bäst kunskap om behoven av utveckling och förnyelse i vården. Av de anställda dominerar kvinnor och andelen utrikesfödda är i ökande. Dessa bägge grupper utgör låga andelar av gruppen företagare och innovatörer i regionen. Om flera av dem kan få sina innovationsidéer prövade och finansierade skulle företagandet öka i regionen. Dessa grupper utgör därför potentialer för projektet att arbeta med för i utformning av arenor, metodutveckling och stöd till målgruppen.

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Målgrupper

Företagare

Kvinnor, män, inrikes och utrikes födda, som driver små och medelstora företag i regionen och som vill öka sin tillväxt.

Fokus för rekrytering av deltagare i projektet kommer att vara företag i branscher med potential för internationalisering. Kvinnors andel av företagare uppgår till ca 25% i regionen och utrikes födda kvinnors och mäns företag till ca 15%. En tillväxt av andelen företagare i dessa grupper är en potential för tillväxt i regionen.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränslefria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Målgrupper

Företagare

Samtliga anställda i deltagande kommuner.

Projektets arbete kring personresor berör alla anställda. Arbete med varutransporter och bruk av interna fordon berör de förvaltningar som kommer i kontakt med detta. Ett antagande är att den könssegregerade arbetsmarknaden avspeglar sig hos kommunens anställda. Kvinnor dominerar skol- och socialförvaltningar och män tekniska förvaltningar.

Exempel: Målgrupper – Främjare

<< TILLBAKA TILL SIDAN 5

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Målgrupper

Främjare

Forskare inom akademien och offentliga företagsfrämjare i regionen vilka erbjuder stöd i olika former för utveckling av innovationer till företag.

Bägge grupperna har låg kunskap om vårdsektorns innovationsbehov och även liten erfarenhet av att möta personer från vården. En majoritet av de företag som söker innovationsstöd drivs av män inom andra sektorer, oftast för utveckling av tekniska plattformar.

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Målgrupper

Främjare

Företagsfrämjare i regionen med offentlig finansiering, vilka erbjuder rådgivning för utveckling av små och medelstora företag.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränslefria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Målgrupper

Främjare

Målgruppen är kommuner i regionen och i första hand kommunledning, chefer och ansvariga tjänstepersoner, samt politiker.

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Aktiviteter

Aktiviteter målgrupp företagare och anställda inom vården:

- I samverkan med främjare delta i utveckling av arbetssätt och metoder för innovationsstöd utifrån vårdsektorns behov.
- I samverkan med främjare identifiera idéer och behov vilka kan utvecklas till nya och förbättrade tjänster och produkter inom hälso- och vårdsektorn.

Aktiviteter målgrupp främjare:

- Utveckla arbetssätt och metoder för innovationsstöd till hälso- och vårdsektorn. Särskilt fokus ska ges på genus och normanalyser för att nå målgrupperna kvinnor och utrikesfödda.
- Bearbeta och stödja identifierade behov och idéer som kan utvecklas till nya förbättrade tjänster och produkter inom hälso- och vårdsektorn.
- Infoga ett tydligt norm- och genuskritiskt perspektiv i utveckling av dessa tjänster för att nå en ökad tillgänglighet för patienter.

Aktiviteter för samverkan mellan målgrupperna:

- Skapa en hållbar hälsoinnovationsarena med nya och hållbara strukturer för innovationsarbete inom hälso- och vårdsektorn för akademi, företagsfrämjare och företagare/blivande företagare (vårdpersonal) i regionen.

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Aktiviteter

Aktiviteter målgrupp företagare:

- Deltagande företagare deltar i samråd med främjare för
  - fastställa sina behov av stöd och rådgivning
  - utveckla metoder för stöd och rådgivning
- Gruppen ges kompetensutveckling, rådgivning och stöd utifrån framtagna metoder

Aktiviteter målgrupp främjare:

- Rekrytering av deltagande företagare, information och företagsbesök. Fokus ska vara att öka andelen kvinnor och utrikes födda.
- Identifiering av behov av kompetensutveckling och metodutveckling inom områdena internationalisering, digitalisering, jämställdhet och mångfald, energieffektivisering inför utveckling av metoder och rådgivning, i samråd med deltagande företagare.
- Metoder utvecklas och prövas i samråd med deltagande företag.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränsle fria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Aktiviteter

Målgrupp företagare (anställda)

- Kartläggning (könsuppdelad) av anställdas resor i tjänsten och deras val av transportmedel.
- Kartläggning (könsuppdelad) av hinder för att använda kollektivtrafik och cykel för resor i tjänsten. Genusanalys genomförs relaterad till arbetet i olika förvaltningarna som grund för utformning av insatser för att förändra beteenden.
- Rutiner tas fram för att öka andelen anställda som reser kollektivt eller med cykel. Kampanj för förändrat beteende utformas och genomförs utifrån olika målgruppers potential för förändring.

Målgrupp främjare (ledning och ansvariga)

- Kompetensutveckling och erfarenhetsutbyte med syfte att ta fram hållbara strategier för att minska kommunens CO2 utsläpp, anordnas i samverkan mellan länets kommuner.
- Strategier för långsiktigt, hållbart arbete tas fram för respektive kommun.
- Rutiner för upphandling av transporter med fossilfria bränslen tas fram.

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Resultat

Projektet ska:

- Stärka samverkan och utveckla nya och hållbara strukturer mellan företagare och anställda, akademi och företagsfrämjare i regionen för utveckling av förbättrade och nya tjänster och produkter inom hälso- och vårdsektorn.
- Öka kunskap och kompetens hos akademi och företagsfrämjare för förbättrad rådgivning och ökande innovationsstöd till hälso- och vårdsektorn.
- Ta fram metoder för stöd till företagare och anställda inom hälso- och vårdsektorn för utveckling av förbättrade och nya tjänster och produkter.
- Öppna upp befintliga innovationsstöd för nya aktörer/företagare inom hälso- och vårdsektorn i regionen.
- Projektet ska nå minst 100 befintliga företagare och minst 200 anställda. Minst 60% av deltagarna ska vara kvinnor och minst 20% ska vara utrikes födda kvinnor och män.

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Resultat

Projektet ska:

- Stärka och utveckla företagsrådgivning hos främjande aktörer i regionen, med fokus på nya branscher, internationalisering och export, digitalisering, metoder för strategiskt jämställdhets- och mångfaldsarbete, samt energieffektivisering i små och medelstora företag i regionen. Arbete ska ske i samråd med deltagande företag.
- Ge ca 600 små och medelstora företag rådgivning för tillväxt utifrån de metoder som projektet utvecklar. Minst 200 av dessa företag ska drivas av kvinnor och minst 100 ska drivas av utrikes födda.
- Minst 80% av deltagande företagen ska efter genomförd rådgivning ha konkreta, strategiska planer för sitt jämställdhets- och mångfaldsarbete, samt energieffektivisering med syfte att öka sin tillväxt. Vidare ska de ha planer för de kan öka sin internationalisering och hur de ska möta de krav av digitalisering som har klargjorts i projektets arbete.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränslefria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Resultat

- Regionens kommuner har handlingsplaner för minskning av fossilbundna transporter.
- Regionens kommuner har rutiner för att öka andelen anställda som reser med kollektivtrafik och cykel i tjänsten, utifrån genomförd genusanalys.
- Regionens kommuner har planer för fortsatt samverkan kring att minska CO2 utsläpp.

EXEMPELPROJEKT 1:

Hälsoarena

Insatsområde: Stärkt forskning, teknisk utveckling och innovation

Effekter

Projektet ska bidra till ökad tillväxt och ökat antal företag inom hälso- och vårdsektorn, vilken är en prioriterad sektor för tillväxt i den regionala utvecklingsstrategin (RUS).

EXEMPELPROJEKT 2:

Ökad tillväxt och export

Insatsområde: Öka små och medelstora företags konkurrenskraft

Effekter

Projektet ska bidra till ökad tillväxt och en högre export hos små och medelstora företag i regionen.

EXEMPELPROJEKT 3:

Fossilbränslefria kommuner

Insatsområde: Stödja övergången till en koldioxidsnål ekonomi

Effekter

CO2-utsläppen i regionen minskar, bättre klimat.